

Aleksandra Drabek

Zbieractwo kamieni szlachetnych i ozdobnych (Próba ustalenia stanu prawnego)

Prawne Problemy Górnictwa 11, 27-39

1987

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Aleksandra Drabek

Zbieractwo kamieni szlachetnych i ozdobnych (Próba ustalenia stanu prawnego)

I. Uwagi wstępne

Zainteresowanie minerałami towarzyszy ludziom - oczywiście z różnym natężeniem - od stuleci. Szczególnie silne zainteresowanie mineralogią charakteryzuje drugą połowę XX wieku. Kamienie szlachetne i ozdobne były i są trudne do zdobycia. Wynika to przede wszystkim z ich dużego rozproszenia i rzadkiego występowania. Obecny stan wiedzy pozwala jednak na odkrywanie wciąż nowych skupisk tych cennych surowców.

Kamieniami szlachetnymi nazywamy szczególnie piękne, czyste, jednorodne i przezroczyste odmiany minerałów (np. agat, topaz, diament), a do kamieni ozdobnych zaliczamy mniej cenne, o mniejszej twardości i trwałości, a także o mniej efektownym wyglądzie surowce oraz skały, z których wyrabia się różnego rodzaju galanterię artystyczną albo wyroby pamiątkarskie¹.

Z problematyką, która dotyczy kamieni szlachetnych i ozdobnych, wiąże się zagadnienie zbieractwa tych minerałów. Zbieractwo, będące formą pozyskiwania surowców, jest prowadzone głównie przez osoby fi-

¹Wielka encyklopedia powszechna. T. 5. PWN. Warszawa 1965, s. 405; M. K o ł a c z k o w s k a: Kamienie i klejnoty. Warszawa 1961.

zyczne. Cele jednak, dla których owa działalność jest wykonywana, odznaczają się dużą różnorodnością. Generalnie możemy je podzielić na cele zarobkowe i niezarobkowe, a te ostatnie na: naukowe (w tym również muzealne) i hobbystyczne.

II. Terminologia

Tematem niniejszego artykułu jest zbieractwo kamieni szlachetnych i ozdobnych. Związana z nim terminologia nasuwa jednak wiele wątpliwości, które postaram się wyjaśnić. Przede wszystkim zbieractwo kamieni szlachetnych i ozdobnych należy do tego rodzaju pojęć, które nie są przez wszystkich rozumiane jednoznacznie. Często też termin ten jest traktowany jako synonim kolekcjonerstwa.

Czy możemy jednak zbieractwo i kolekcjonerstwo traktować zamiennie? Czy pojęcia te mają tę samą treść sematyczną, jak podają to niektóre publikacje encyklopedyczne? Posłużmy się przykładami. "Wielka encyklopedia powszechna" definiuje kolekcjonerstwo w sposób następujący: kolekcjonerstwo (zbieractwo) jest to gromadzenie dzieł sztuki, pamiątek historycznych, książek, archiwaliów, zabytków kultury materialnej, materiałów naukowych, okazów przyrody, przedmiotów rzadkich i ciekawych przez instytucje publiczne i osoby prywatne². Podobnie ujmują te terminy "Słownik wyrazów obcych", określając kolekcjonerstwo (zbieractwo) jako naukowe lub amatorskie gromadzenie przedmiotów jednego rodzaju³. Z przedstawionych sformułowań wynika, że niektórzy autorzy traktują pojęcia zbieractwa i kolekcjonerstwa zamiennie. Czy słusznie? Moim zdaniem nie należy zbieractwa i kolekcjonerstwa uważać za synonimy. I chociaż te dwa terminy nie pozostają w stosunku do siebie w relacji rozłącznej, to możemy uznać je jedynie za zbieżne tylko w pewnym zakresie - na zasadzie wycinka koła do koła.

²Wielka encyklopedia ..., t. 5, s. 707.

³Słownik wyrazów obcych. PWN. Warszawa 1971, s. 364.

Semantycznie zbieractwo wydaje się być pojęciem szerszym aniżeli kolekcjonerstwo. Kolekcjonerstwo jest końcowym etapem zbieractwa. Jest to proces zmierzający do zebrania gatunkowo jednorodnych przedmiotów, znajdujących się w jednym miejscu. Ustawa o ochronie dóbr kultury z 15 lutego 1962 r. (Dz.U. nr 10, poz. 48) podaje w art. 55, że kolekcja (a więc efekt kolekcjonerstwa) stanowi zespół ruchomych dóbr kultury, przechowywany w jednym miejscu i nie stanowiący muzeum.

Należałoby z kolei zastanowić się nad określeniem definicji zbieractwa. Chodzi o stworzenie takiej definicji, która byłaby również właściwa dla rozważań związanych z tematyką niniejszego artykułu.

Zbieractwo jest najstarszą i jednocześnie najtańszą metodą uzyskania minerałów i surowców jubilerskich, które - jak już zaznaczyłam - występują w przyrodzie w stanie silnego rozproszenia. Pozwala ono bez zastosowania urządzeń mechanicznych chronić przed zniszczeniem znaczną część cennych surowców. Jako forma wykorzystania zasobów przyrody, przy spełnieniu określonych warunków (ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska - Dz.U. 1980, nr 3, poz. 6), nie stanowi i nie powinna stanowić zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

Rozporządzenia dotyczące gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi oraz bursztynem⁴ podają, że osoby fizyczne mogą pozyskiwać wymienione minerały jedynie w formie zbieractwa. W innym wypadku pozyskiwanie tych surowców odbywa się zgodnie z odpowiednimi przepisami o eksploatacji złóż kopalin⁵. Wynika z tego, iż istnieją dwa rozłączne zakresy regulacji.

Z paragrafu 2 ust. 2 rozporządzenia z 14 stycznia 1977 r. w sprawie gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi można wyprowadzić wniosek, że zbieractwo jest jedną z form pozyskiwania przed-

⁴Bursztyn należy do kamieni szlachetnych, ale ze względu na odrębną regulację prawną został wymieniony osobno.

⁵Rozporządzenie z 2 czerwca 1978 r. w sprawie objęcia przepisami prawa górniczego wydobywania kopalin nie wymienionych w tym prawie oraz w sprawie wydobywania kopalin przez posiadacza gruntu na własne potrzeby.

miotów jednego rodzaju. Jest to jednak ujęcie zbyt ogólne. Na potrzeby niniejszego artykułu określenie to należy nieco zmodyfikować. Przyjęłam, że zbieractwo stanowi jedną z form pozyskiwania kamieni szlachetnych i ozdobnych bez stosowania urządzeń mechanicznych; zastosowanie bowiem jakichkolwiek urządzeń mechanicznych nie mieści się w pojęciu zbieractwa.

Z b i e r a c t w o stanowi rodzaj działalności zmierzającej do pozyskania przedmiotów ruchomych, w tym wypadku kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu. K o l e k c j o n e r s t w o jest natomiast jedynie końcowym etapem zbieractwa.

III. Zbieractwo kamieni szlachetnych i ozdobnych w celach zarobkowych

Polski system prawa reguluje niektóre tylko zagadnienia wiążące się ze zbieractwem interesujących nas surowców. Zespół norm prawnych związanych ze zbieractwem kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu nie jest w pełni skodyfikowany, a nadto niespójny. Przepisy są rozproszone w różnych aktach normatywnych, co zawsze utrudnia ustalenie stanu prawnego, a także jego systematyczne przedstawienie.

Zbieractwo wymienionych minerałów w celach zarobkowych jest zagadnieniem częściowo uregulowanym w naszym ustawodawstwie. Trzon tej regulacji stanowi dekret z 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz.U. nr 44, poz. 301 z późn. zm.). Na podstawie art. 3 ust. 1 i 2 wymienionego dekretu zostały wydane przepisy szczegółowe, dotyczące gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi oraz bursztynem. Są to:

1) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 14 stycznia 1977 r. w sprawie gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi (Dz.U. nr 5 poz. 22);

2) rozporządzenie Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 16 listopada 1977 r. w sprawie gospodarowania bursztynem i wyrobami z bursztynu (Dz.U. nr 35, poz. 299 z późn. zm.).

Pierwsze rozporządzenie określa zasady gospodarowania krajowymi zasobami naturalnymi kamieni szlachetnych i ozdobnych, które mogą być wykorzystane do wykonania wyrobów jubilerskich, pamiątkarskich oraz galanterii artystycznej, i wyrobami wykonanymi w całości lub w części z tych kamieni. Rozporządzenie nie ma jednak zastosowania do wszystkich minerałów i skał, a jedynie do tych, które zostały wymienione w § 1 ust. 2. Minerałami tymi są: fluoryt, gagat, gips (odmiany: alabaster, selenit), granat (odmiany: almadyn, demantoid, grossular, pirop, uwarowit), kwarc (odmiany: ametyst, awanturyn, agat, chalcedon, chryzopraz, cytryn, jaspis, karneol, kryształ górski, kwarc zdymiony, morion, opal, praz), malachit, nefryt, serpentyn (odmiana: serpolit), skaień (odmiany: amazonit, kamień księżycowy, kamień słoneczny, labrador), topaz, turkus, turmalin; a skałami: drewno skamieniałe, lityt, marmur dolnośląski, pegmatyt, serpentynit, skarn, wapień krystaliczny.

Uregulowanie gospodarowania wymienionymi minerałami i skałami obejmuje ich pozyskanie, skup, obróbkę i zbył (§ 2 ust. 1). Nie istnieją natomiast przepisy, które regulowałyby kwestię gospodarowania, a tym samym również zbieractwo dla celów zarobkowych, wszystkich tych minerałów i skał, które nie zostały wymienione w cytowanym rozporządzeniu.

Rozporządzenie w sprawie gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi stwierdza w § 2 ust. 3, że osoby fizyczne mogą pozyskiwać wymienione w tym akcie prawnym minerały oraz skały zarówno dla celów zarobkowych, jak i niezarobkowych tylko w formie zbieractwa. Właściwy minister może także ustalić obszary, na których pozyskiwanie kamieni prowadzą przedsiębiorstwa państwowe, a więc tereny, gdzie zbieractwo jest niedozwolone. Cytowane rozporządzenia reguluje również problem odprzedaży zebranych kamieni, zobowiązując osoby fizyczne do zbycia ich wyznaczonym jednostkom skupu. Skup odbywa się bez stwierdzenia tożsamości tych osób. Ministerstwo sporządza bilans skupionych kamieni.

Drugi z wymienionych aktów reguluje wydobycie, skup, zbył, obróbkę, przerób bursztynu oraz zbył wyrobów wykonanych w całości lub w części z bursztynu. Przez bursztyn należy rozumieć bursztyn w stanie naturalnym, bursztyn przetworzony oraz odpady bursztynu (§ 1 ust. 1 i 2).

W rozporządzeniu czytamy, że osoby fizyczne mogą pozyskiwać bursztyn w formie zbieractwa. Pojawia się tutaj rozbieżność między sformułowaniem § 1 ust. 1, § 3 ust. 1 a wcześniejszymi ustaleniami terminologicznymi. § 1 ust. 1 mówi, że rozporządzenie reguluje wydobycie, obróbkę i przerób bursztynu oraz zbył wyrobów wykonanych w całości lub w części z bursztynu. Natomiast § 3 ust. 1 mówi o pozyskiwaniu tego surowca w formie zbieractwa. Jaka jest więc relacja pomiędzy tymi terminami?

Ze sformułowań zawartych w rozporządzeniu wynikałoby, że zbieractwo, a tym samym pozyskiwanie, mieści się w pojęciu wydobywania. Wydobywanie wiąże się z eksploatacją, a więc i ze stosowaniem urządzeń mechanicznych. Zbieractwo nie jest więc wydobywaniem. Moim zdaniem bardziej trafne byłoby użycie w § 1 ust. 1 terminu "pozyskiwanie" jako semantycznie szerszego pojęcia w stosunku do wydobywania. Zarówno wydobywanie, jak i zbieractwo są formami pozyskiwania, o czym świadczy rozporządzenie z 14 stycznia 1977 r. w sprawie gospodarowania kamieniami szlachetnymi i ozdobnymi, które trafnie określa tę kwestię.

Paragraf 4 omawianego rozporządzenia dotyczy skupu bursztynu pozyskanego w formie zbieractwa. Skup ten prowadzą wyspecjalizowane jednostki skupu po ustaleniu tożsamości osób zbywających bursztyn. Skupiony bursztyn podlega zbyłowi zgodnie z ustalonym rozdzielnikiem oraz rejestracji. Obowiązek rejestracji rodzi ten skutek, że kto wbrew przepisom o gospodarowaniu nie zgłosi w przepisany terminie posiadania artykułu, podlega karze do 1 roku pozbawienia wolności lub karze grzywny albo obu tym karom łącznie. Może też być orzeczony przepadek rzeczy (art. 7 i 11 dekretu z 29 października 1952 r.

o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia)⁶.

Podstawą klasyfikacji jakości skupowanego surowca (kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu) są jego cechy fizyczne, mające zasadniczy wpływ na dalszą obróbkę (barwa, przezroczystość, twardość itp.). Zostały wydane akty prawne regulujące tę kwestię. Są to: decyzja nr 5/K/III/82 dyrektora Kombinatoru Wyrobów z Metali Szlachetnych i Platerów "Polsrebro" z 31 marca 1981 r. w sprawie ustalenia maksymalnych cen skupu nie obrobionych, naturalnych kamieni szlachetnych i ozdobnych (nie publikowana); zarządzenie nr 5 Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z 18 września 1976 r. w sprawie wyznaczania jednostek skupu kamieni szlachetnych i ozdobnych (nie publikowane); decyzja nr 7 Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z 17 października 1976 r. w sprawie określenia obszarów i miejsc występowania kamieni szlachetnych i ozdobnych (nie publikowana).

W przypadku zebrania kamieni o szczególnej wartości, poszukiwanych lub atrakcyjnych ze względu na możliwość wykorzystania w produkcji wyrobów jubilerskich, złotniczych, pamiątkarskich i upominkowych lub dla innych celów wycenia się je indywidualnie po zasięgnięciu opinii rzeczoznawcy lub w przypadku skupu w celu dalszej odprzedaży - opinii głównego nabywcy skupionych kamieni⁷.

IV. Zbieractwo dla celów niezarobkowych

Zbieractwo dla celów hobbystycznych

Zbieractwo dla celów hobbystycznych w połączeniu z turystyką jest coraz częstszą formą rekreacji i krajoznawstwa. Jest ono rodzajem działalności, której końcowym etapem może być tylko kolekcjonerstwo. Polski system prawa nie zawiera szczegółowych przepisów regulujących tę formę pozyskiwania surowców. Jednak w celu bezkonfliktowego pro-

⁶Dz.U. nr , poz. 301 z późn. zm.

⁷Decyzja dyrektora Kombinatoru Wyrobów z Metali Szlachetnych i Platerów "Polsrebro" z 31 marca 1982 r. (nie publikowana).

wadzenia hobbystycznego powinno ono - jak każda inna działalność - mieć podstawę prawną.

Istniejąca Karta Zbieracza i Kolekcjonera, którą wydaje Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi lub upoważnione do tego oddziały terenowe, nie stanowi takiej podstawy prawnej, ma ona jedynie znaczenie wewnątrzorganizacyjne.

Kiedy więc należy uznać za dozwolone zbieractwo dla celów hobbystycznych i jakie przepisy będą stanowić jego podstawę? Przede wszystkim pozyskiwanie minerałów w formie zbieractwa musi być zgodne z ustawą o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. 1980, nr 3, poz. 6), a w szczególności z art. 2 ust. 2, który dotyczy racjonalnego gospodarowania zasobami przyrodniczymi środowiska, jak również z art. 65 stanowiącym, że osoby fizyczne są obowiązane przestrzegać wymagań ochrony środowiska, nawet jeżeli korzystają ze środowiska w celach innych niż gospodarcze. Osoba fizyczna ponosi odpowiedzialność przewidzianą prawem cywilnym za szkody wynikające z działań lub zaniechań wpływających szkodliwie na środowisko (art. 80).

Następne zagadnienie związane ze zbieractwem dla celów hobbystycznych dotyczy możliwości penetracji wybranego terenu. Jeżeli tereny stanowią własność państwową, to osoby fizyczne zajmujące się zbieractwem dla celów hobbystycznych mogą penetrować grunty, za wyjątkiem obszarów zamkniętych, za zezwoleniem terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego lub jednostki organizacyjnej, w której zarządzie one się znajdują (korzystanie z gruntów pod wodami może jednak wymagać pozwolenia wodnoprawnego). Do takich terenów należą przede wszystkim nieczynne wyrobiska i hałdy, koryta rzek i potoków, czynne zakłady górnicze itp.

Czy możliwe jest też zbieractwo na gruntach niepaństwowych? Prawo własności ma charakter bezwzględny (co wynika z art. 140 k.c.), a więc skuteczny erga omnes. W zasadzie nie wolno nikomu wkraczać w sferę wyłączności właściciela bez podstawy prawnej, którą może stanowić jego zgoda albo skuteczne przeciwko niemu prawo do naruszenia jego

własności. Należy przyjąć, że własność gruntu rozciąga się na kopaliny znajdujące się w granicach przestrzennych nieruchomości (na powierzchni lub pod nią)⁸. Do zbierania kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu znajdujących się na cudzym gruncie jest zatem potrzebna zgoda właściciela lub zarządcy.

Kamienie szlachetne i ozdobne znajdujące się w granicach przestrzennych nieruchomości mogą stanowić rodzaj pożytków naturalnych. W grę wchodzi zatem przepisy kodeksu cywilnego, dotyczące roszczeń uprawnionego do pobierania pożytków względem nieuprawnionego, który pobrał te pożytki (art. 224). W zależności zaś od sytuacji również inne roszczenia, np. roszczenie o wydanie rzeczy (art. 222 § 1 k.c.), o naprawienie szkody (art. 415 k.c.), o wydanie korzyści uzyskanej przez bezpodstawne wzbogacenie (art. 405 k.c.). Mogą one znaleźć zastosowanie do zbieraczy, którzy korzystają z cudzej nieruchomości bez podstawy prawnej. Problem ten nabiera szczególnego znaczenia, jeżeli kamienie mają znaczną wartość materialną.

Zbieractwo dla celów naukowych

Zbieractwo dla celów naukowych stanowi drugi - oprócz zbieractwa hobbystycznego - rodzaj niezarobkowego pozyskiwania kamieni. Jest to rodzaj działalności prowadzonej przez osoby fizyczne - zbieraczy, którzy profesjonalnie zajmują się pracą naukową. Efekt ich pracy (w tym wypadku zebranie kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu) przyczynia się do popularyzacji danej dziedziny wiedzy, do pogłębienia wiadomości o budowie geologicznej kraju, stanowi trwały element rozwoju kultury narodowej, prowadzi do powstania nowych odkryć naukowych.

⁸Z wyjątkiem wód podziemnych.

Jeżeli zbieracz prowadzi badania jako pracownik instytucji naukowej, to ta placówka, a nie on, staje się właścicielem znalezionej okazji i wtedy zagadnienie wykracza poza interesujący nas temat. Nie zmienia to faktu, że penetrowanie w celach naukowych cudzych nieruchomości wymaga zgody właściciela i rodzi skutki już przedstawione.

Do zbieractwa kopalin dla celów naukowych możemy zaliczyć też zbieractwo dla celów muzealnych. Nasuwa się jedynie pytanie, czy istnieją właściwe przepisy, które można by zastosować w tym przypadku? Ustawa o ochronie dóbr kultury i o muzeach z 15 lutego 1962 r. (Dz.U. nr 10, poz. 48) stanowi w art. 2, że dobrem kultury jest każdy przedmiot ruchomy lub nieruchomy dawny lub współczesny, mający znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturalnego ze względu na jego wartość historyczną, naukową lub artystyczną. Wydaje się więc, że kamienie szlachetne i ozdobne oraz bursztyn o szczególnej wartości naukowej lub artystycznej mogą stanowić dobro kultury w rozumieniu ustawy i jako takie podlegać ochronie. Ochrona dóbr kultury polega na zabezpieczeniu ich przed zniszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją, zaginięciem lub wywozem za granicę, na zapewnieniu im warunków trwałego zachowania, na opracowaniu dokumentacji naukowej, ewidencji i rejestracji oraz na ich konserwacji, restauracji, odbudowie, opartych na zasadach naukowych (art. 3 ust. 1). W art. 5 ustawy czytamy, że pod względem rzeczowym przedmiotem ochrony mogą być między innymi rzadkie okazy przyrody żywej lub martwej, jeżeli nie podlegają przepisom o ochronie przyrody (ust. 7), a także kolekcje i zbiory posiadające wartość artystyczną lub historyczną jako całość, niezależnie od rodzaju i wartości poszczególnych składników.

Pozyskiwanie minerałów dla celów naukowych (także muzealnych) powinno być prowadzone z upoważnienia jednostki władającej, tzn. szkoły wyższej, instytutu naukowo-badawczego itp.

Kolekcjoner, który posiada okaz albo cały zbiór okazów określony przez ustawę, powinien go zgłosić konserwatorowi zabytków, podlega on bowiem rejestracji.

V. Podsumowanie

Regulacja prawna zbieractwa kamieni szlachetnych i ozdobnych oraz bursztynu zarówno dla celów zarobkowych, jak i niezarobkowych jest zagadnieniem niewątpliwie dyskusyjnym i nadal otwartym. W niniejszym opracowaniu chodziło przede wszystkim o próbę ustalenia obowiązującego stanu prawnego, który stałby się pomocny dla osób zajmujących się zbieractwem lub pragnących podjąć tego rodzaju działalność. Nasz system prawa nie zawiera jednak przepisów, które regulowałyby wszystkie kwestie dotyczące zbieractwa.

Dyskusyjna jest przede wszystkim sama definicja zbieractwa. Moim zdaniem najtrafniejsza wydaje się definicja przyjmująca, że zbieractwem jest forma pozyskiwania minerałów bez stosowania jakichkolwiek urządzeń mechanicznych. Najtrafniej oddaje ona istotę zbieractwa. Trzeba przy tym zaznaczyć, że przepisy prawa geologicznego, górniczego, wodnego i uchwały z 14 lutego 1975 r. w sprawie gospodarki zasobami złóż kopalin, których wydobywanie nie podlega prawu górnictwu, pomijają to zagadnienie. Jedynie rozporządzenie z 2 czerwca 1978 r. w sprawie objęcia przepisami prawa górniczego wydobywania kopalin nie wymienionych w tym prawie oraz w sprawie wydobywania kopalin przez posiadacza gruntu na własne potrzeby wymienia wśród kopalin warunkowo poddanych prawu górnictwu złoża bursztynu, kamieni półszlachetnych i ozdobnych, nadające się jednak do przemysłowej eksploatacji.

W tej sytuacji zachodzi obawa, że nie kontrolowane zbieractwo może prowadzić do dewastacji penetrowanych nieruchomości, a także do przywłaszczenia pojedynczych okazów. Czy zbieractwo nie powinno być poddane jakiejś reglamentacji, uchwalonej w formie obowiązującego nadzoru prawnego nad tą formą działalności np. przez Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi.

Александра Драбэк

КОЛЛЕКЦИОНЕРСТВО ДРАГОЦЕННЫХ И ЮВЕЛИРНЫХ КАМНЕЙ

(Попытка определения правового положения)

Р е з ю м е

Предметом статьи является определение действующего правового положения, которое могло бы помочь лицам, занимающимся коллекционированием или же желающим начать этого рода занятие.

Коллекционерство драгоценных и ювелирных камней – это форма приобретения минералов без использования механических устройств. Это деятельность, проводимая, главным образом, физическими лицами. Однако ее цели очень разнородны. В общем ее можно разделить на деятельность с целью заработка и не с целью заработка, а последнюю – на научную (в том числе музейную) и хобби.

Aleksandra Drabek

DAS SAMMELN VON EDEL- UND SCHMUCKSTEINEN (VERSUCH DER
FESTSTELLUNG DES RECHTSSTANDES)

Z u s a m m e n f a s s u n g

Gegenstand des Aufsatzes ist vor allem der Versuch, den geltenden Rechtszustand festzustellen, der für Personen hilfreich ist, die sich mit dem Sammeln von Edel- und Schmucksteinen befassen oder eine solche Tätigkeit aufnehmen möchten.

Das Sammeln von Edel- und Schmucksteinen ist eine Form der Gewinnung von Mineralien ohne Anwendung mechanischer Geräte. Es ist eine hauptsächlich von physischen Personen ausgeführte Tätigkeit. Die Ziele dagegen, denen diese Tätigkeit dient, charakterisieren sich durch große Verschiedenartigkeit. Generell können wir sie in Erwerbs- und Nicht-Erwerbsziele einteilen, letztere dann in wissenschaftliche (darunter auch museale) und hobbymäßige.